

Industria, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori neînscrise nu se pri-
mesc. Manuscrisurile nu se re-
vînză.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Hudolf Moser, Haasenstein & Vogler
(Ola Maas), Heinrich Schickel, Alois
Herndl, M. Dutes, A. Oppel, J. Ben-
senberg; în Budapesta: A. F. Gold-
berger, Anton Mayer, Schöten, Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmondă pe o coloană 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL III.

„Gazeta” ieșe în se-care și
Abonamente pentru Austro-Ungary la
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumerează la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrația, piața mare
Nr. 22, etajul I.; pe un an
10 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu d. u. s. în
o. s. a.: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 39.

Brașov, Sâmbătă 18 Februarie (2 Martie)

1889.

Brașov, 17 Februarie v.

Ciudată mai este starea lucrurilor în această monarhia dualistă.

Am urmărit în zilele acestea cu atenție mersul desbaterilor în dieta ungurească. Dér mai este un parlament, care are și el să se dă ceva, când e vorba de monarhia și de interesele ei. Înțelegem parlamentul austriac.

În camera din Viena nu se face atâta șgomot ca în cea din Pesta. Acesta o dovedește și faptul că fără multă larmă camera din Viena a primit de multă legea militară, cu toate că și în Austria naționalitățile diferite sunt gelose pe limba lor și n'au nici o poftă de a fi germanisate prin mijlocirea armatei.

E interesant, că în Austria, unde nu există o limbă a statului, limba germană își află ași refugiu numai în armată și numai prin armată s'ar putea înfățișa ca limbă a statului, pe când din contră în Ungaria, limba armatei vine în conflict cu limba statului. Astfel, pe când în Austria se manifestă îngrijirea, ca nu cumva prin mijlocul armatei să se introducă limba germană ca limbă a statului, în Ungaria există temerea, că prin limba armatei, care este cea germană, se va sgudi pozițiunea limbii statului, adică a limbii maghiare.

De aici se poate vedea ce anomalie există între raporturile din ambele state dualistice și cât de mult se îngreunează însăși pozițiunea armatei în fața curenturilor opuse din Cis- și Transilvania.

Situațiunea s'a complicat acum și mai mult prin concesionile ce li-se fac Ungurilor în ceea ce privește cestiunea limbii în armată. Declarațiile ce le-a făcut ministrul de honveđi br. Fejervary în ședința dela 26 Fe-

bruarie n. a dietei ungurești în privința favorurilor și ușurărilor, ce administrația de războiu voește să-le facă voluntarilor pe un an, sunt de natură a produce și în Austria o mișcare, ce numai favorabilă nu poate fi organizațiunei militare a armatei.

După aceste declarațiuni, se va procedea la esamenul de oficer în rezervă într'un mod cu totul particular în Ungaria, concedându-se ca în fondul esamenului să potă fi depus și în limba maghiară și croată, și să se potă folosi de voluntari și manuale în limba ungurească și croată; mai departe, ca să se reducă numărul obiectelor de studiu, éráși în scopul de a se ușura esamenul.

Dacă se va procedea în direcțiunea această, armata puțină speranță poate avea în consolidarea ei, mai ales în ceea ce privește limba de serviciu, căci cu timpul se va naște o luptă înverșunată între limba maghiară și germană, și cea dintău va nisui să ocupe totu tărămul.

Pentru armată însă se nască din această împrejurare și alte dificultăți. Ceea ce li-se concede pe cale indirectă Ungurilor și Croaților, vor pretinde la rândul lor cu dreptul cuvânt și naționalitățile din Austria. De ce se nu potă pretinde voluntarii cehi, de pildă, cu același drept, ca în cursul esamenului de oficer să se folosescă și ei de limba lor națională, mai ales după ce în Austria limba germană nici nu este decretată ca limbă a statului.

Alaltaeri s'a început desbateră asupra bugetului în camera din Viena și deja în ziua întăia s'a atinsă cestiunea cea delicată a limbii, care formeză punctul principal al tuturor luptelor în această monarhia poliglotă.

Deputatul Carneri, vorbindu despre militarism, care este ido-

lul timpului de față, pretinse ca, după-ce se jertfese atătu de mult pentru armată, să i-se dea acesteia cel puțin o limbă, care s'o pricepă măcar oficerii și suboficerii, căci la din contră această uriașă oștire ar fi un monstru fără pricepere.

Ceea ce a pretinsă numitul deputat și deșteptat opoziția în tabăra naționalităților și un deputat ceh a protestat în contra tendinței de a introduce studiul aprofundat al limbii germane în școlele medii și a crea astfel limbii germane o poziție forte, de unde să se impună apoi ca limbă a statului. „Scimă noi ce vreți” — exclamă el — „vreți mai întău să ne germanisați și apoi să ne faceți ienicerii nației văstre”.

Din toate acestea se vede, cătu de mar sentă neajunsurile ce i-le crează monarhiei dualismul, cel mult lăudat și susținut chiar de Nemții centraliști.

DIN AFARĂ.

Țarul și Zancov.

Se scie, că zilele trecute revoluționarul bulgar Zancov a fost primit în audiență de către Țarul Rusiei, fapt care a bucurat mult pe emigrații bulgari aflați în Rusia. I-se scrie acum din Petersburg diarului „Times”, că cu această ocaziune Țarul întăinându-se cu refugiatul bulgar asupra situațiunei Bulgariei, i-ar fi dătu lui Zancov următoarele:

„Am informațiuni esacte despre starea de lucruri din Bulgaria. Sciu că cabinetul actual nu se bucură de popularitate în țară și e susținut numai de omenii plătiți. Cunoscu și sentimentele de iubire și recunoștință ce Bulgarii le au pentru Rusia. Aprobă, tocmai pentru această, purtarea clerului în afacerea conflictului dintre guvern și sinod”. Terminându, Țarul a dătu: „Starea actuală nu potă să dureze mult.”

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(4)

Despre popularitate.

Conferință ținută la „întrunirile literare” din Brașov.

de I. C. Panțu.

[Fine.]

Dacă ne punem întrebarea: „cine este de vină că se potă încuibă astfel de omeni în societate, și că conducă afacerile pentru ca imediată sau mediată să se facă venituri?” — răspunsul este foarte lesne de găsit, căci singura nepricepere a poporului, și potă lipsa de curaj a omenilor de caracter, potă vina, că nu se ciontează odată aceste fapte neonest. Astfel de omeni lucră în întăneră și este minciună că ei voește să împedescă lucrurile, ci din contră, este adevăr, că prin minciună și prin fapte artificiale, facă ca ideile lor să fie aplaudate de șermana multime nepricepătoare.

Astfel de omeni, după ce ajung în fruntea afacerilor, se fac de regulă mai conservatori, pentru-că ei sunt mamiți cu poziția lor și stăgă în

gura mare, că lucrurile merg bine. Ei sciu bine cum au ajuns la popularitate, și sciu totu atătu de bine cum exploatează poziția în care se află, și se mângăe, că și în alte părți merg lucrurile totu astfel, și totdeuna au o temere și sunt convingși, că nu trebuiesc mari șfortări spre a se dărma într'o bună diminiță toate lucrurile lor artificiale. Ei se temă și temerea este simptomul unei conștiințe pătate, unei activități mășuve, simptomul speculațiunei neiertate. Omenii de adevărate merite niciodată nu se tem.

Se întămplă când și când, că totuși se găsesce câte un om hotărât și pășese în contra acestor fel de omeni, dér atunci să veđ potopul de fulgere ce se voru îndrepta în contra acestuia. Nu numai singuri acei populari falși, dér totă ceata, clică de clică, toate mediocritățile și toți semidoctii, cari se alipiseră și se încăldiseră în jurul acestora, se vor pune umăr la umăr și vorcanta să nădușesc vocea omului de talent, care ar cerca să pună o oglindă limpede în fața faptelor necorecte. Lupta va fi înverșunată și vai de omul de talent, care va avea ne-

norocirea să fie sdrobotit de curentul bolnăvicios ce se introduce prin astfel de populari.

Dacă ne punem întrebarea: „de ce atâtea șfortări în contra unor idei sănătoșe?” Răspunsul îl avem la îndemână. Omenii cu falsă popularitate își vedă micimea lor, își cunoscu activitatea lor și sciu, că omenii de talent și independenți sunt periculoși pentru ei, pentru-că aceștia nu au în vedere binele societății, ci binele lor particular.

Dacă generalisăm cele spuse, vom vedea că acestea se potrivesc pe toate terenurile vieții publice. Se potrivesc în afacerile statului, în afaceri comunale și bisericesci. Se observăm cu băgare de șemă lucrurile omenilor și se ne uităm cu deamăruntul la rezultatele, ce le producă, căci în fiecare loc se află și astfel de omeni, cari falsifică opinia publică, trecu de cinstiți, de harnici, de omeni cari într'adevăr se jertfesc pentru binele comun, dér în realitate gloria lor este ușor câștigată. Față de o astfel de gloriă, Schoppenhauer are următoarea părere: „Gloria ușor câștigată

Principele de Coburg trebuie să plece. Eu am și alesă altul în locul lui. Cine este acesta, flă voi numi mai târziu, acum nu e încă timpul sosită”.

SCRILE DILEI.

L.-fmaresalul Leonida Popu, șeful cancelariei militare și adjutantul al Maiestății Sale, a primit un concediu de un an pentru cauze de sănătate. M. Sa își exprimă mulțămirea și recunoștința sa pentru escelentele servicii pline de devotament făcute unu șir de ani.

Recrutarea amănată. Tinerii aparținători cercului de asentare al Clujului, născuți în 1866, 1867, 1868 și 1869, au fost încunoscinați, că în urma ordinațiunei ministrului unguresc de honveđi dela 19 Febr. c., recrutarea s'a amănat pe timp nedeterminat.

Dările în com. Solnoc-Doboca. Cu finea anului 1888 au rămas restante în acest comitat 11,921 fl. 26 cr. dare directă și 13,681 fl. 35 cr. dare militară. În luna lui Ianuarie din a. c. s'au încasat cu 5800 fl. mai puțin ca în Ianuarie anul trecut.

Sorțea actorilor unguri. În Tergu-Mureșului a jucat o trupă, de actori unguri sub direcțiunea lui Miklosi. Se vede traba, că nu li-a pré mers strălucit, fiind-că directorul a găsit cu cale să întocmescă un bal mascat, în speranță, că-i va aduce atăția bani, cătu îi trebuie pentru drum până la Deșiu. Când colo, abia au fost vr'o 50 de măști.

Cale ferată vicinală. Ministrul unguresc de lucruri publice și comunicații a concesu pe timp de un an lui Michael Horvath sen., I. Horvath jun. și Gabriel Daniel să facă lucrările pregătitoare pentru o cale ferată vicinală, care să ducă dela stațiunea Homorodă a căilor ferate ale statului pe la Făgăraș până la Avrig.

Nou oficiu postal. La halta (stați)

în cele mai multe casuri este falsă, o gloriă artificială, ca rezultat al unei laude nedrepte, a unor pretinți mediocri la pricepere, a unor critici corupți, a ordinelor superioare venite dela puterici, sau a nepriceperii multime. Acestă gloriă semăna cu o beșică de bou, care a aplicat o cine-va pentru a face să inote unu corp greu. Ilu potă pe deasupra apei unu timp mai lungu sau mai scurtu, după cum este și beșica mai bine umflată sau mai strinsă legată. Aerul însă încetulu cu încetulu ese afară din beșică și corpulu cade. Acestă e sorțea oră cărei gloriu câștigate pe nedrept.

Precum în partea primă a acestei lucrări s'a dătu, că în fiecare timp există două feluri de literați și anume unii cari rămănu, ér alții, cari se dau uitării, totu astfel se potă dice și aci față de faptele omenilor în viața publică. Există omeni, cari într'adevăr se interesă de binele obștesc și alături cu ei există unii, cari facă vorbă multă, se amestecă în toate, încurcă lucrurile, și speculează. Aceștia din urmă sunt cei cu popularitate falsă și sunt mult mai periculoși în societate decât omenii cari au o falsă popularitate ca literați.

mică) Galambfalău mare de pe linia ferată Haşfalău-Oderheiu se înfiinţează dela 1 Martie n. unu oficiu postală, care va mijloci primirea şi trimiterea de scrisori şi pachete.

Nou institut de bani în Braşov.
Cu privire la scirea adusă de noi sub acestu titlu şilele aceste, suntem rugaţi a da locu următoarei rectificării:

„Onorată Redacţiune! Vă rog să luaţi la cunoştinţă şi să publicaţi următoarea rectificare a scirei apărute în stimatea D-voastră fôia în Nr. 37. 1889: Eu n'am nici o cunoştinţă despre aceea, că banca comercială ungară din Pesta (Pester ung. Commercial-bank) îşi înfiinţează aici o agenţie şi că are intenţiunea de a desface raporturile comerciale ce există între mine şi între dânsa, deoarece numita bancă este prin contract încă pentru câţiva ani legată cu mine.

Braşov, 28 Februarie 1889

Cu distincă stimă
Iacob L. Adler.

Din dieta ungară.

Martī s'a început desbaterea §§ 24 şi 25 ai legii militare. Ea s'a introdusă prin nisce propuneri şi declaraţiuni din partea majorităţii şi a guvernului, cari au avut de scop a arăta totu ce pot ei face pentru a linişti spiritele agitate.

Mai întâiu i-s'a dată cuvântul deputatului guvernamental Gajary spre a-şi motiva rezoluţiunea ce-o propune în cestiunea limbei.

Gajary recunoşce, că limba oficială a armatei comune trebuie să fiă cea germană, dăr dîce, că faţă cu greutăţile ce se pot naşte de aici pentru tinerii unguri la depunerea examenului de oficer se cere, ca să nu se ceară dela ei cunoştinţa limbei germane în măsură mai mare, decât o pretinde neapărată interesul serviciului, de aceea propune următoarea rezoluţiune:

„Avându în vedere dispoziţiunile înscrise ale proiectului legii militare cu privire la voluntarii pe unu an, dieta îndrumă pe ministru de honveđi, ca să facă în privinţa examenului de oficer în puterea poziţiunii sale paşii necesari:

1) pentru ca cunoştinţa limbei germane să se ceară numai într'atâta, încâtă această cunoştinţă este neapărată necesară pentru serviciul în armata comună; mai departe, pentru ca prin urmare voluntarilor pe unu an din ţerile coronei ungare să se fiă permisă a se folosi în decursul examenului de limba statului — respective voluntarilor din Croaţia-Slavonia în limba oficială a acelor ţeri;

2) pentru ca comisiunile examinătoare să fiă în scopul acesta astfel compuse, ca să fiă în stare, de a corespunde acestei recerinte.

După Gajary se ridică imediat mi-

nistrul de honveđi br. Fejervary spre a declara, că dânsul primesce propunerea de rezoluţiune a deputatului Gajary, pentru-că scie că poţe lua răspunderea pentru ea.

După ce br. Fejervary dă a se înţelege că a dobândit pentru acea rezoluţiune consimţământul monarhului, elu înşiră toate acele favoruri şi uşurări, ce li-se vor concedea voluntarilor pe unu an.

Br. Fejervary accentuează mai întâiu, că scopul administraţiei de războiu este, ca în cazul unei mobilisări instituţiunea voluntarilor pe unu an să se fiă pe deplină exploatată. Greutatea principală se va pune în viitoru pe întrebunţarea practică şi pentru ca şi voluntarii pe unu an să potă mai uşor corespunde chemării lor, li-se va da ocaziune în timpul serviciului a conduce detaşamente mai mici. Voluntarii pe unu an vor fi concentraţi în şcole şi aici vor sta sub comanda unor oficeri mai bătrâni şi sub conducerea unor profesori de specialitate mai bătrâni şi experţi, cari vor fi astfel aleşi ca să cunoscă şi limba voluntarilor şi să potă da acelor voluntari, cari nu cunosc bine limba germană, desluşiri în limba lor maternă. Obiectele teoretice nu numai vor fi reduse, ci şi obiectele necesare vor fi mărginite la măsura cea mai de lipsă, puindu-se greutatea principală pe instruirea practică. Pentru aceste obiecte reduse în volum se vor eda manuale în limba germană, care este limba oficială a armatei. Deorece însă şi la honveđi vor intra în viitoru mulţi voluntari, e naturalu, că manualele pentru aceştia vor fi traduse în limba maghiară, respective în limba croată. Aşadără fiecare voluntar, care nu cunoşte îndestul limba germană, va fi în poziţiune de a-şi procura unu manual maghiar ori croată. Comisiunile de examinare vor fi compuse după corpurile de armată ori după divizii; vor face parte din aceste comisiu şi oficerii de instrucţiă, cari s'au ocupat unu an întregu cu voluntarii. Totodată vor fi comandaţi în aceste comisiuni şi câţiva oficeri, cari în cazul când voluntarul în cursul examenului se va exprima în limba maghiară ori croată, se potă înţelege cele dîse de elu. E naturalu, că voluntarului, care din cauză de bôlă n'a putut lua parte la prelegeri se va concede a depune examenul mai târziu. În fine va depinde dela impresiunea generală ce-o va face la examenu, ca tînerul să fiă declarat apt pentru gradul de oficer, ori de locuitor de oficer. În cazul când impresiunea generală este bună, voluntarul nu va mai trebui să servescă unu an, pentru-că a corespuns mai puţin într'unu obiectu. Nu va servi încă unu an, dăr nici nu va deveni oficer. Ase-

menea cei ce vor depune astfel examenul, dăr vor fi dificultaţi pentru delict disciplinare, nu vor deveni oficeri, dăr nici nu vor trebui să mai servescă unu an. În viitoru va depinde numai şi numai dela rezultatul examenului, decât respectivul trebuie să mai servescă unu ori nu. Cei ce vor fi siliţi a servi încă unu an, pot să se-lă facă pe costul statului, decât nu voiesc să servescă pe costul propriu şi nu vor fi întrebunţati pentru aşa numitele servicii mici de casarmă şi decât se vor purta bine potă visita şi în anul alu doilea prelegerile şi la finele lu potă depune examenul de oficeru.

În fine declară ministrul Fejervary, că decât face asemeni declaraţiuni, le face numai fiindu imputernicit de cercurile mai înalte.

Ministrul de instrucţiune, contele Csaky, desfăşură apoi acele favoruri, ce li-se vor da voluntarilor pe unu an de către ministerul de instrucţiune.

Juriştii, decât în cursul de şapte semestre regulate vor fi ascultaţi toate obiectele obligate, vor primi absolutoriu şi vor fi admişi la examenul de stat şi la cele rigoroze. Candidaţii la profesură primesc diplomă, decât dovedesc şi numai o pracsă de unu jumătate de an. Mediciniştii cari ca voluntari vor intra în serviciu la 1 Aprilie pentru unu jumătate de an, li se va socoti semestru acesta întrerupt ca semestru întregu. Voluntarilor farmacişti li se socotesce serviciul în armată în timpul praxei recerite pentru calificaţiunea lor. Ce privesce stipendiile, acei ascultaţi dela universitate, cari facu anul de voluntar şi capetă unu stipendiu, pot folosi acestu stipendiu timp de unu an de serviciu militar, decât fundatorul nu eschide acesta; decât vor fi constrînşi a mai servi încă unu an în armată, nu pot folosi stipendiul în anul alu doilea, dăr nu pierd îndreptăţirea la acestu stipendiu, decât îşi continuă studiile cel mult după expirarea unui an.

Urmăz la cuvântu raportorului minorităţii, deputatul Fr. Bolgar. Dânsul nu este mulţumit cu rezoluţiunea propusă, pentru că ea dă o însărcinare unei persoane, care nu este responsabilă dietei, decât ministrului de războiu. Afară de acesta asemeni propuneri de obicei nu se execută. Bolgar pledăz să se susţină dispoziţiunile existente pentru voluntari. Nu e bine a se crea oficeri cu măsuri forţate. Se provocă la Germania, unde nu se cere dela voluntari, decât ca să servescă unu an şi unde nimeni nu este obligat a deveni îndată oficer. Se totu dîce, că de aceea se iau aceste măsuri, spre a se dobândi mai mulţi oficeri, deoarece armata are lipsă de oficeri. Guvernul însă nu este sincer. Bolgar constată apoi, că armata austro-

ungară are relativu chiar mai mulţi oficeri ca Germania şi dîce, că aici nu e vorba de oficeri, ci de aceea, ca să se dobândescă uşor suboficeri în serviciul activu. Astfel voiesc să facă din inteligenţa caporală de casarmă. De aceea s'a născocit anul alu doilea, pentru ca din toţi aceia, cari nu vor depune examenul de voluntari, să se facă suboficeri. Cei din Germania suntu cel puţin sinceri, la noi însă nu e așa. Aceia, cari vor servi anul alu doilea, vor deveni unu elementu distrugător în armată. Din toate aceste consideraţiuni vorbitorul recomandă propunerea minorităţii. (Aplause viue în stînga.)

Demonstraţiuni unguresci.

Până acum vre-o 25 de oraşe au ţinut adunări populare, demonstrându şi protestându contra §. 25 alu noului proiect de lege militară; 18 dintre oraşe au provocat chiar pe cale telegrafică pe deputaţii lor, ca să voteze şi protesteze contra memoratului § de lege. Afară de acesta, pe lângă cele 2 universităţi din Cluşiu şi Budapesta, s'au alăturat la mişcările demonstrative ale tinerimei şi studenţii tuturor academiilor de dreptu, ai institutelor de agronomiă, ai academiei de silvicultură din Şemniţu, precum şi ai institutului Bethlen din Aiud. În timpul mai nou s'au ţinut adunări populare în următoarele locuri:

În cercul alu VII-lea alu Budapestei, care este unul dintre cele mai mari cerouri ale capitalei unguresci. Adunarea a constat din vre-o 600 de cetăţeni, cari în concludul luat îşi exprimă „sərbătoreasca lor protestare contra ofensatorului §. de lege 25 şi pretind, ca în lege să se înregistreze deplina îndreptăţire a limbei unguresci.“ Cu împărtaşirea în dietă şi lucrarea în sensul acestui conclud s'a însărcinat deputatul numitului cercu electoral.

În Pecs au luat parte la adunarea populară ca la 6000 de omeni. Concludul luat se reasumăz în următoarele:

1) „Locuitorii oraşului Pecs şandalisăz iau scire despre aceea dispoziţiune a §. 25, prin care se ordonă, ca voluntarii cari n'au obţinut cu succes examenul de oficer să fiă obligaţi încă la unu an de serviciu şi tot-odată protestăz sərbătoreşte contra intenţiunii guvernului, prin care acesta limba ungară o subordinează celei nemţesci. 2) Locuitorii oraşului Pecs vedu garanţia ridicărei la valoare a limbei unguresci în armată în aceea, ca instrucţiunea oficerilor şi examenul de oficer să se facă în limba oficiosă a statului maghiar şi acesta să se cuprindă în lege.“

Demonstraţiunea urmată după acesta a fostu foarte maro. Diarele opoziţionale unguresci spun, că la această demonstraţiă pe lângă locuitorii maghiari ai oraşului, au luat parte şi locuitorii sërbi şi germani (???)

În sensul concludelor de mai sus s'a declarat şi adunarea populară din Dunaföldvár şi Tergult-Murşului. Vorbiri „patriotice“, cântece naţionale de ale lui Kossuth, apoi strigătele de „abzug“ şi „eljen“ au fost pretutindenea la ordinea şilei.

Studenţii din Oderheiu s'au scusot dela gimnasiul reformatu au ars unu număr din „Szekely Nemzet“ pentru atitudinea acestei foi în cestiunea legii militare. Numita fôia observă la acestu „evenimentu“, care a şgduit lumea, că arangiatorii autodaf-ului încă n'au depus examenul de maturitate.

Parastă pentru Archiducele Rudolf.
Gelou, 27 Februarie 1889.

Mercuri în 20 l. c. st. n. s'a celebrat în biserica gr. cath. din locu, pe alu cărui turnu falfăia unu steag mare negru, prin bravul şi zelosul parochu localu d-lu Ioan Popu, parastă pentru răposatul Archiduce Rudolf.

Fiecare comună, fiecare oraşu îşi are omenii săi sinceri şi omenii săi falşi, de aceea să băgăm bine de seamă la faptele lor, să le dăm pe faţă şi să nu ne uităm la falsa gloriă ce ş-au câştigat'o, să ne interesăm cu toţii de afacerile de ori ce natură, să lucrăm şi să luminăm tot-deodată mulţimea, să-i luăm paienjinişul de pe ochi ca să vadă mai bine.

Omulu dela natură este aplicat a nu apreţia lucrul de valoare, care se află înaintea sa, şi de aceea ideile bune, ideile mari ale omenilor pricepători vor fi recunoscute mai târziu şi atunci vor fi dreptu apreţiate. Precum, decât vrăi să apreţieşti arta la o şidire monumentală, nu te vei uita din apropiere, totu asemenea faptele mari, ideile bune ale omenilor pricepători, se vor judeca mai bine şi mai corect în viitoru.

Tocmai fiindu-că lucrul stă astfel, e datoră fiă-căruiă dintre noi să atragem luarea aminte a mulţimei asupra omenilor de o popularitate falsă, fiindu-că prin acesta contribuim la scurtarea timpului pentru a se limpezi ideile şi pen-

tru a se apreţia mai corect faptele.

Reasumându, voi dîce: Unu omu, care produce afară din cale, în ori-ce ramă alu artei, nu va produce lucruri mari. Unu astfelu de omu nu va fi artistu, ci unu simplu meseriaş, care va căuta cu mulţi sei tovaroşi să speculeze mulţimea, să ajungă în poziţii bune. Totu asemenea este şi cu acei falşi populari, cari se amestecă în toate, caută, ca ei şi numai ei să fericescă mulţimea prin faptele lor. Toate sunt însă până la unu timp. Ideile scriitorului seacă; îi trebuie timp pentru a fi premenite; dăr fiindu-că scrie multu nu are vreme să facă acestu lucru; marfa scrisă trebuie să aducă parale, şi astfelu dela unu timp insepse a scrie lucruri fără idei. Totu de asemenea se întâmplă cu falsul popularu în afacerile publice.

Elu vră să lucreze multu, dela unu timp însă se tocesce, şi totă activitatea lui va fi o simplă formă, va fi vorbă golă, luări de protocoale, şi speculaţiunea sa particulară.

Bine a şis Schopenhauer într'unu aforismu alu său, că dela unu stăjaru me-

diocrităţile (şi falşi populari) iau fructele, er omenii de talentu şi caracterele nobile i-au frunzele.

Cei dintăi iau în prezentu fructe şi se ingraze (ghindă), er cei din urmă culegă mai târziu frunze de stejari.

Nu mai încape îndoială deci, că există omeni cu o popularitate falsă, cari se bucură în prezentu de mai multă trecere ca alţi omeni, cari în linişte şi fără şgomotă s'evăşesc cele mai mari fapte pentru noi.

Decă am întreba pe unu artistu său pe unu altu scriitoru, fiă chiar pe teren didacticu, care scrie multe de toate, decât i-am întreba, dîcu, „de ce faci ei toate acestea“, atunci fiindu ei sinceri s'ar împărţi în două tabere şi unii ar responde: „din ambiţiune deşartă!“ er alţii: „pentru ca să trăesc!“

Decă de asemenea am întreba pe falsul popularu în afacerile publice, de ce face toate câte le face, de ce iubese atât de multu poporul, de ce se sacrifică — la părere — pentru elu, atunci fiindu elu sinceru ar trebui să răspundă: „ca să trăesc!“

"Gazeta" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piațamare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusele în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună exemplară 5 cr. v. s. s.
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

1889.

La această solemnitate au luat parte
forțe mulți dintre poporeni gr. cath.,
cari toți erau îmbrăcați sârbătoresce.
Dela dirigătorii civile din locu au
luat parte: off. pretorială, afară de pre-
torele Péchy, off. silvanal, unu inv.
dela scôla de stat, magistrul postal, u
gendarmaria; afară de notariul nostru,
d-lu Fintha, toți membrii antistiei co-
munale, precum și alți d-ni de naționa-
litate streine.

Corul vocal alu pruncilor școlari,
sub-conducerea cantoru-docentelui, d-lu
Ilariu Coltoru, a executat tôte cântările
S. liturgie; în fine a cântat unu versu
funeralu în unu modu așa de jalnicu,
de a storsu lacrimi din ochii tuturor
ascultătorilor.

După esirea din S. biserică se auția
printre poporu dîcîndu: „D-șeu se-lu
ierie pe Archiducele Rudolfu, érá pe
d-lu părinte și pe d-lu învățatoru se-i
țină D-șeu la mulți ani.

Ună poporeanu.

Intemplantari diferite.

S'a perdut în 26 Februarie n. séra
la 7 ore pe drumu dela hotelulu „Eu-
ropa“ din locu până la gară unu cuféru
cu haine și rufăria. Celu care l'a gă-
sittu se-lu predea la căpitănatulu poliție-
nescu în schimbulu unei remunerări de
10 fl. din partea păgubășului.

Tălharu. Lunu în 6 (18) Februarie
a. c. la 7½ ore séra plugarulu Ioan
Balea, locuitoru în Brașovulu vechiu, ulița
de mijlocu Nr. casei 391, a avut u vi-
sita neobișnuită. Doi bărbați, unulu
mai înaltu îmbrăcatu cu o zeche négră,
lungă și cu o bătă mare în mână, ce-
lalaltu mai micu de statură îmbrăcatu
în haine streine (haine nemțesci), améndoi
cu plete lungi, intrară în bună liniște
în casa dînsului, unde aflară numai pe
nevastă-sa cu unu băetu micu în brațe,
ér o fetiță cam de trei ani durmea în
patu. Intrebară pe femeia că unde e
bărbatul, apoi îi cerură de mâncare.

Găzduia se grăbi a-le împăca fômea ne-
plăcuților ôșpeți, puse pe masă pânea
și două cuțite, apoi se duse să mai caute
înca ceva pe lângă pâne. Intrăceea ôș-
peții învîrtindu-și ochii cu multă lâcomiă
prin casă în tôte părțile, aflară pe unu
blidar u ôla cu lapte dulce; îndată
strigară: „și ăsta e alu nostru!“ apoi
flă luară, flă duseră pe masă și se hră-
niră bine, ne mai așteptând alte feluri
de bucate. După aceea se sculară dela
masă, se apropiară de găzduia casei cu
o ținută provocătoare și-i cerură bani.

Ea le răspuse, că nu are bani; atunci îi a-
plicară o lovitură de pumn u după capu
cu atâta putere, încât biata femeia cădî
cu copilu cu totu peste leagănu din
casă. În șgomotulu vaetelor nădușitoare
ale mamei și ale copilașului, scăpatu jost
din brațele mamei sale, se deșteptă fe-
țița din patu, se ridică în susu, dér in-
grozită de ceea ce vîduse, scôse unu
țipetu înspăimîntătoru și se chiti din
nou în așternutu. Tălharii mai deteră
femeii câteva lovituri, și apoi o luară la
sănătosa. Câteva minute după aceea veni
și bărbatul acasă, carele luându scire
despre cele petrecute în casa sa, iute
eși și alergă în drépta și în stînga, ca
să dea de urma tălharilor dispăruți.

A făcutu arătare și la secția polițienescă
din Brașovulu-vechiu, s'au căutat în
în séra aceea până târziu și de atunci
încoace fără a se afla, cine au fostu acei
tălhari.

Focul. În Oca Sibiiului au ars
oinci edificii. Se dîce că foculu a fostu
pusu anume.

Din camerele române.

Camera. Ședința dela 9 Februarie.
D-lu Ioan Nădejde depune mai multe
petițiuni pentru cereri de pămîntu.

D-lu Sturza interpeléză guvernulu
în privința îmbunătășirilor clerului mi-
rean. D-lu Ștefanenu se asociază la in-
terpelare.

D-lu Ilariu Isvoranu dă cetire noi

propuneru de dare în judecată a guver-
nului Brătianu.

D-lu I. Lahovary vorbeșce în contra
propuneru de dare în judecată. Dîce
că era cel u mai convins și aprițu lup-
tătoru în contra regimulu trecut. Unu
ministru alu d-lui I. C. Brătianu m'a
sdrobittu cariera mea. Cu tôte acestea
eu am se ceru să votați în contra pro-
puneru, pe motivu, că decă dînsu au
făcutu greșeli, faceți d-vôștré bine; gu-
vernulu trecut a făcutu réu, d-tré in-
dreptați-lu. Nu ne-am obligatu în fața
țéru cu darea în judecată.

Oratorulu cetescé propunerea de da-
rea în judecată a guvernulu d-lui Las-
caru Catargiu, dela 1876, arată că în-
toamă aceleăș acuzări și învinuiri, cari
se făcu ađi guvernulu d-lui I. C. Brăt-
ianu, s'au făcutu și celui alu d-lui Ca-
targiu. Ce ar fi devenitu ore partidulu
conservatoru, decă ar fi fostu condam-
natu atunci?

Numai în țérite barbare, ca în Peru,
unde ômenii se mîncă unu pe alți,
acolo se desvoltă simțulu de răsbunare.
Bine a dîșu d-lu Tache Ionescu în dis-
cursulu séu din réndulu trecut, că la
noi, cari ne pretindem civișiași, se nu
se petrecă astfel de lucruri. Eu sunt
în contra dărei în judecată și rog pe
toți să voteze în contra ei.

E deja destul când unu guvern
cade sub greutatea opiniuni publice.
Nu mai trebuie se-lu dăm în judecată.
Pasiunea celor cari ceru judecarea lui
Ioan Brătianu reese clar, căci ei își
propun a-lu osândi fără se i se per-
mită ca să aducă contra motive pentru
apérarea sa.

D-lu Ilariu Isvoranu vorbeșce pen-
tru darea în judecată a guvernulu tre-
cutu. Dîce că decă se face, acesta se
face nu din răsbunare, ci din simțulu de
dreptate. Ca omu particularu, d. Brăt-
ianu nu merită se fie tradus înaintea
justiței, dér ca omu politicu da. Și
spun în odată da, căci multe a sévêr-
șittu și s'au sévêrșittu sub elu. Se nu
se mi-se opue faptele cele mari ale d-lui
Brătianu, căci tôte țera le-a sévêrșittu.
Independența și regalitatea de cine au
fostu proclamate, decă nu de întreaga
țéru? Care partid s'a opus? Nicu unulu,
d-loru.

Legea responsabilității ministeriale
este o rețetă care se aplică spre a vedé
ce efect u produce asupra organ-
ismulu ministrilor, cari au obicei de a
călca legile. Cu darea în judecată a
guvernulu d-lui I. Brătianu, se va da
o satisfacere țérei.

Camera fiindu consultată, se pune
la votu propunerea de dare în judecată
a d-lui Ilariu Isvoranu.

Votulu se face cu bile și prin apelu
nominalu. Adunarea deputașilor a vo-
tat propunerea pentru darea în jude-
cată a guvernulu d-lui I. C. Brătianu.

Președintele anunță că s'a depus
pe biurou raportulu comitetulu delega-
loru asupra vîndărei bunurilor Statulu
la țéranu.

D-niasa mai dă cetire legeri asupra
responsabilității ministeriale și consultă
adunarea, decă voese se procedă la ale-
gere a membrilor ce voru compune co-
misia de informații în afacerea acuzării
ministerulu Brătianu.

Camera hotărâșce prin ridicarea de
mânu, ca se se voteze comisia de infor-
mații. Se propun două liste. La ora
6 se sfîrșescé cu depunerea scrutinulu.
D-lu Cogălniceanu cere se se consen-
neze, că d-sa s'a abținutu. Următorele
persône au fostu aleșe: Al. Enacovič,
A. Vericeanu, M. Tzoni, I. N. Ianco-
vescu, D. Olănescu, N. Blaremburg.

Unulu se va alege a două și. D-lu
Tzoni își dă demisia, nu se primesce.

Cununiă. D-lu Ioan Ștrévoiu și D-șora
Anastasia Coleșu își voru celebra cununia
loru Duminecă la 12 (24) Februarie a.
c. în biserică Sf. Nicolae din Zérnești.
— Felicitările nôștre!

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.

(Serviciulu biuroului de coresp. din Pesta)

Parisu, 1 Martie. Poliția a ocu-
patu erî după améđi biururile li-
gei patriotice. S'a făcutu perchi-
șițiune domiciliară. Derouléde pre-
cum și secretarul generalu alu
ligei Richard au fostu areștați. Ares-
tarea lor s'a motivatu dîcîndu-se
că suntu acuzăți, că au luat parte
la unu complotu, care ar fi fostu în
stare a provoca nisce încurcături

résboinice. Și deputașii Laguerre și
Laisant au fostu areștați.

Roma, 1 Martie. — După des-
chiderea camerei, ministru-preșe-
dinte Crispi i-a comunicatu, că
în urma negociașilor din dîlele
ultime, cabinetulu și-a dat demisiunea
în mânil Regelui, ca se nu peri-
cliteze interesele statulu prin-
tr'unu votu parlamentar. Regele
a rugatu pe ministri se rămână
deocamdată la posturile lor până
la finalisarea afacerilor curente.

„ALBINA“ institutu de credit și de economii.

Fișala Brașov. Conșpectulu operașionlor de casă în luna
Februarie 1889.

Intrate:

Numerar cu 31 Ian. 1889	fl. 22,318.74
Depuneru spre fructificare	130,443.11
Cambii rîscumpărate	78,656.47
Conturi curente	17,251.44
Imprumuturi pe produse	7,629.58
Efecte și alte imprumuturi	19,631.—
Monetă	3,486.77
Interese și provisiumi	3,357.99
Comisiumi	165.15
Diverse	17,400.09
	<u>fl. 300,340.34</u>

Esite:

Depuneru spre fructificare	fl. 126,062.66
Cambii escomptate	95,181.50
Conturi curente	38,547.34
Imprumuturi pe produse	3317.82
Efecte și alte imprumuturi	3140.—
Monetă	2322.87
Interese și provisiumi	493.44
Comisiumi	2898.13
Diverse	16,772.47
Spese și salare	668.09
Numerar cu 28 Februarie 1889	10,936.02
	<u>fl. 300,340.34</u>

V. Bologa, m. p. N. P. Petrescu m. p.
dirigentulu. adjunctu.

V. Gămulea, m. p.
comptabilu.

DIVERSE.

Unu condamnatu la môrte neexecutatu.

În acestu momentu se petrece la Ham-
burg unu faptu de siguru fără prece-
dentu: În una din închisorile acestui
orașu se află unu condamnatu la môrte,
care nu pôte se fie executatu, din cauză
că în republica hamburgasiană nu este
calău. Calăulu prusianu refuză se vie
și se execute pe condamnatu, căci, dîce
elu, avîndu obiceiulu d'a execute cu să-
curea, nu scie se se serve de ghilotina,
care se întrebunțéză la Hamburg.

O dilemă caracteristică.

Décă e se dăm creșmîntu foiloru helvețiane, unu
morariu din cantonulu Aargau a întim-
pinatu o dilemă caracteristică. Omulu
din cestiune posedă o môră la cotitura
unui riu mare, ale căru rîulețe secundare
erau cunoscute înca din vechime,
că aduc și aur. În anii de mai nainte
se practica acolo negoțulu cu scôterea
aurulu, până s'a sistat, din cauză, că
nu se mai plătea se se mai spele aur.
Morariulu nostru ținea și multe gâșce.
Într'o și tăia una din ele și află în gușa
ei o masă de metalu; uimitu mai tăia
înca una, și află și în gușa aceleia mai
totu atâta metalu. Elu presupuse, că va
fi aur și ca se se încredințeze mai bine
merse cu elu la aurariu se-lu esamineza.
Era aur. Morariulu nu scie acum ce
se se facă. Să-și taie tôte gâșcele, ori
se le ție, ca pe nisce desgropători de
aur.

Pe la mequu nopni
ata se scula și-și reocupa locul séu o-
cișnuitu dela colțulu casei, ér noi ne
ulcamu.

Asta a mersu totu așa cât u au țin-
utu vrăjibile.

Vê puteți închipui acum ce dîle chi-
nuitore au fostu acestea pentru noi, dér
nai cu sémă pentru bérănuulu meu tată,
care ca preot u român u era cel u mai a-
nenințatu.

*) Galeri, porticiu.

un u an. De altă parte ministrulu de
instrucțiune Csaky a promis și el, că
Pentru ușor. f. israelite din America au pus
mișcare cestiunea, că ore par fi mai
bine se se schimbe Sabbathulu lor, și
se se serbeze în ziua Dumenecei a creș-
tinilor. Ei dîcu, că sfânta scriptură
poruncescé o și de odihnă pe șéptu
mână, fără însă a denumi această și,
nu vedé dér nici o piedecă, care i-ar opri
a și serba ziua lor de odihnă în Du-
mineca creștinilor, căci decă s'ar în-
trebunța odată precauțiunea și s'ar
serba Sâmbăta séra și Dumineca, după
olaltă, ca și de odihnă, atunci următore
și de odihnă va căde pe Duminecă.
Acésta o facu Jidovii din punctulu de
vedere alu geșefulu, căci Sâmbăta
vîndu ei sérbătore, și prăvăliile închise
și păgubescé, că nu vîndu, ér Dum-
neca au creștini sérbătore și, nu umblă
după cumpăratu.

Premiatu. Premiulu primu pentru
matematică îl dădu Academiă de sci-
ințe din Francia unei Dòmne ruse Sofie
de Covaletsky. Acésta se duse la 1870
în Berlinu, pentru că se studieza mate-
matica la universitate, dér nu i-se acordă
intrarea la prelegeri. Profesorulu We-
ierstrass îi ajută însă a i desvolta geniulu
ei matematicu, dându i elu însuși îndu-
mări în studiu până la 1874. În anul
acesta o promovă pe Dòmna rusă unu
versitatea din Göttingen *summa cum la-
ude*. În timpul de față Dòmna Cova-
letsky e profesora de matematică la unu
versitatea din Stockholm.

Delphi la ficitașune. Guvernulu gre-
cescu ar fi dispus a vinde terenulu unde
a fostu odinioară oracôulu Delphi, și unde
ađi se află satulu Caștri, pe 80,000 do-
laru Statelor unite pentru a face de-
gropări.

Cursulu plețel Brașov
din 1 Martie șt. n. 1889.

Banenote romănescé	Cump.	9.83	Vînd.	9.83
Argintu romănescu		9.25		9.25
Napoleon-d'ori		9.56		9.56
Lire turcescu		10.80		10.80
Imperial		9.80		9.80
Galbin		5.60		5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%		101.—		—
„ „ 5%		98.50		99.50
Ruble rusescu		128.—		129.—
Discontulu		6½-8% pe an.		—

Cursulu la bursa de Viena
din 29 Februarie șt. n. 1889.

Renta de aur 4%	102.25
Renta de hartiă 5%	94.40
Imprumutulu căilor ferate ungare	145.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	99.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	114.90
Bonuri rurale ungare	104.75
Bonuri cu clasă de sertare	104.75
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.75
Bonuri cu cl. de sertare	104.75
Bonuri rurale transilvane	104.75
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dișna de vinu ungurescu	99.85
Imprumutulu cu premiiu ungurescu	169.—
Losurile pentru regularea Tisei și Se- ghedinulu	125.90
Renta de hartiă austriacă	83.65
Renta de argint austriacă	84.—
Renta de aur austriacă	111.45
Losuri din 1880	141.10
Aciuniile băncei austro-ungare	887.—
Aciuniile băncei de credit ungar	815.50
Aciuniile băncei de credit austr.	813.25
Galbin împărătescu	5.60
Napoleon-d'ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	59.15
Londra 10 Livres sterlinge	121.20

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

mică) Galambfalău mare de pe linia ferată Haşfalău-Oderheiu se înfiinţează dela 1 Martie n. unu oficiu postală, care va mijloci primirea şi trimiterea de scrisori şi pachete.

Nou institutu de bani in Braşov.
Cu privire la scirea adusă de noi sub acestu titlu dillele aceste, suntem rugaţi a da locu următoarei rectificării:

„Onorată Redacţiune! Vă rog să luaţi la cunoscinţă şi să publicaţi următoarea rectificare a scirei apărute în stimatea D-văstre fôia în Nr. 37. 1889: Eu n'am nict o cunoscinţă despre aceea că societatea a românilor de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiuni din patriă şi străinătate; şi prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieţii; şi preste totu nisuesce a întinde tuturor indiviţilor din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţul de prenumeraţiune pre anulă întregu e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 franci, lei, plătibili şi în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTUL ROMÂNŪ. Dيارă bisericescū, scolarū şi literarū — cu ilustraţiuni. — Cursulū XV. — Apare în broşurī lunare câte de 2½—3½ cōle, şi publică portretele şi biografiile arhierilor şi preoţilor mai distinşi, precum şi alte portrete şi ilustraţiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciinţelorū teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, srbători şi diverse ocaşiuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice şi sciinţifice-literarī; şi în urmă totu soiulū de amănunte şi sciri cu preferinţa celorū din sfera bisericescā, scolaricā şi literarā. — Preţulū de prenumeraţiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili şi în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanţii primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.
Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

Totu de aci se mai potū procura şi următoarele cărţi din editura propriā:

Renaşterea limbii românesce în vorbire şi scriere invederită şi apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulū broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Merinde dela şcolā seu invetatur pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Opulū acesta, pentru povetuirile lui valorose, are sē ocupe unū locū de frunte în bibliotecile nōstre poporale. D-lū autorū a avut nimerita idee, de a publica prin opulū de faţă unū diar de şcolā, ce şi-lū făcuse ca elevū de anul I alū şcolēi poporale superioare din Cămpeni, va se dīcă pe cānd era în alā 4-lea anū de şcolā. În acestū diar se cuprindū diferite impresiuni din copilăria, atātū din şcolā cātū şi afarā de şcolā: o colecţie bogatā de diferite poveturi primite dela invetatorulū sēu, pe carū autorulū le-a prelucratū şi dezvoltatū cu multā îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naţionalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflā în acestū opū, aşa cā singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre fumatū, despre curăţirea trupului etc. ar fi de ajunsū pentru a mērita sē nūlipsescā din nict o bibliotecă poporală romānescā. Opulū cuprinde 289 pagine 8° — Preţulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarulū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Preţulū 15 cr.
Puterea amorului. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 20 cr.
Idealulū pierdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Preţulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 20 cr.

Fântāna dorului. Novelā poporalā de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Bunica şi Nepotululū. Schiţā din sfera educaţiunei. Dupā Ernest Legouvē G. Simu. Preţulū 10 cr.

Probitatea în copilăria. Schiţā din sfera educaţiunei. Dupā Ernest Legouvē. Preţulū 10 cr.

Eliū trebuie sē se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de F. Negruţū. Preţulū 25 cr.

Branda seu Nunta fatalā. Schiţā din emigrarea lui Dragoşū. Novelā istoricā naţionalā. Preţulū 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune

A se adresa acţiile

toricā dupā Wachsmann, de Ioanū Tanco. Preţulū 30 cr.

Hermanū şi Dorotea dupā W. de Goethe, traducţiune liberā de Constantinū Morariu. Preţulū 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte dupā Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Preţulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ţinutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Preţulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri şi vioarele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosa seu Cloşca cu puilū ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulū 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea III şi IV, cuprindū materii forte interesante şi amuzante. Preţulū la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante şi amuzante. Preţulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū şi chemiā. Preţulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Preţulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru scōlele poporale în trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năşudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte şi instrucţiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulū 30.

Nu mē uita. Colecţiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiā ş. a. Preţulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scōla poporalā pentru invetatori şi preparanđi. Broş. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Preţulū 80 cr.

Cuvēntări bisericescī în tōte srbătorile de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I. Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romānū, decātū sē fiā de lipsă a mai recomandā acestū nou prodnctū unū timpū. Ideile scriitorului sēcă; fi trebuieşte timpū pentru a fi premenite; dēr fiindū-cā scrie multū nu are vreme sē facā acestū lucru; *marfa scrisā* trebuie sē aducā parale, şi astfelū dela unū timp incepe a scrie lucruri fără ideii. Totū de asemenea se întâmplā cu falsulū popularū în afacerile publice.

Elū vrē sē lucreze multū, dela unū timpū însē se tocesce, şi tōtā activitatea lui va fi o simplā formā, va fi vorbā golā, luārī de protocoale, şi speculaţiunea sa particularā.

Bine a dīst Schoppenhauer într'unū aforismū alū sēu, cā *dela unū stăjarū me-*

ncelaria Negruţū

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
ESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

diarū beletristicū şi enciclopedicū-literarū — cu ilustraţiuni. — Cursulū XIII. — Apare în 1 şi 15 dī -3 cōle cu ilustraţiuni frumose; şi publicā articlii sociali, poesii, novele, schiţe, piese teatrale ş. a. unū literare şi sciinţifice cu reflexiune la cerinţele vieţii practice; apoi petrece cu atenţiune vieţa unū esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntări funebrale şi iertăciuni pentru diferite casuri de mōrte, întocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de peste 24 cōle cuprinde: 8 cuvēntări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte întâmplante în timpuri diferite ale anulū, 10 la casuri ordinare însă mai special de mōrte, 4 la înmormântarea omenilor bētrāni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor şi a junilor, 9 la casuri de mōrte special; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulţime de iertăciuni precedate de o introducere generalā în iertăciuni, şi anume: 1 iertăciuni bārbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bārbatū, 3 — a părintelui dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a filorū dela părinţi, 6 a fratelui seu surorii dela fraţi şi surori, 7 — a nepoţilor dela moşi, mōşe, bunī, bune, străbunī, străbune, 8 — a nepoţilor dela unchiu şi mătuşe, 9 — dela nēmuri şi consāngenī mai depărtāţi, 10 — dela consoţi de aceeaşi ocupaţiune, 11 — dela binefăcētori, amici, cunoscuţi şi dela toţi creştinii adunaţi. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntări funebrale şi iertăciuni lucrate amēsuratū tuturor cerinţelorū preoţiunei fungente la casuri funebrale. Preţulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Colectanţii primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.
Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

istoricā la fie-care srbătoare, — care arată timpulū introducerei, fazele prin carū a trecutū şi modulū cum s'a stabilitū respectiva srbătoare. — Preţulū unui esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntări bisericescī, tomulū III, scrise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprinde predici pe Dumineci şi se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Preţulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.
Orientele catolicū seu concordantele tradiţiunei în douē limbi — romānā şi latinā, tractēzā despre primatulū bisericeii şi se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Scrisū de Ioanū Papiu. — Opulū acesta a fostū recensatū favoritorū şi laudat şi de foile străine. — Preţulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscinţele cele mai de frunte despre natura spiritualā a omului, despre relaţiunile şi scopulū lui espuse în modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapporti şi prelucrate în traducere liberā (cu facultate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū opū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e forte acomodatā ca premiu pentru cei ce absolvā scōla poporalā, se vinde cu preţulū numai de 50 cr. esemplariulū speditū franco.

Manualū cateheticū pentru primii anū scolaricū, prelucratū dupā I. A. Fritz de Basiliu Raţiu, fostū profesor

Manualū cateheticū pentru primii anū scolaricū, prelucratū dupā I. A. Fritz de Basiliu Raţiu, fostū profesor

Manualū cateheticū pentru primii anū scolaricū, prelucratū dupā I. A. Fritz de Basiliu Raţiu, fostū profesor

în Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără cu preţurile cele mai bune.

de s. scripturā, cateheticā şi metodicā în seminarulū archidiecezanū din Blăşiu, actualmente vicarū archiepiscopescū în Făgăraşū. — Acestū opū de mare însemnătate pentru literatura cateheticā romāna este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicări practice cu altele recerute de relaţiunile şi lipsele băieţilor nōstri, ér ceremoniele bisericescī înlocuindu-le cu cele prescise şi usitate în biserica nōstrā romānā. În note se arată şi procederea ce are sē o observe catechetulū faţă cu discipulii sēi. Acestā scriere are sē fiā unū îndreptarū în mână catechetilorū, invetatorilorū şi a părinţilor la instrucţiunea religiōsā-moralā, ce au sē o dea micilorū băieţi. — Preţulū unui esemplarū din acestū opū, — care pōrtā clausula aprobărei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blăşiu şi care cuprinde 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii în textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinţi Părintelui nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfântului apost. Paulū cātrā Titu şi Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Preţulū unui esemplarū cu porto francatū e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinţi părintelui nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele aceluī sfinţū părinte, de Ioanū Boroşiu parochū gr. cat. şi ases. consist. Preţulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărţi de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogatā de rugăciuni şi cāntări bisericescī, forte frumosū ilustratā. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legatū în piele 1 fl. 30, în legăturā de luxū 2.50—2.80

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciuni şi cāntări bisericescī — frumosū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secsele. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cărticicā de rugăciuni şi cāntări pentru prunci scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumose. Preţulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născētoarei de D-şeu urmatū de mai multe rugăciuni frumose. Cu icōne frumose. Preţulū unui esemplar legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Preţulū unui esemplarū legatū şi speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

Rugāmū pe domniulū postalū şi numerii de

numeraţiunei sē binevoiascā a scrie pe cuponulū mandatarulū nostru pānā acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilv.